

JADWIGA STEFFEN, RENATA SANDER-WACHOWICZ

Choroba aleucka nerek — plazmocytoza. Cz. IV

Zakład Higieny Weterynaryjnej w Katowicach
Kierownik: dr J. STEFFEN

W dalszych badaniach nad chorobą aleucką nerek przeprowadzono kontrolę:

a) celowości dwukrotnego, powtarzanego co roku badania testem jodowym w aspekcie zwalczania choroby aleuckiej,

b) przeanalizowano wyniki powtórnego badania testem jodowym nerek uprzednio reagujących ujemnie oraz stopień zgodności wyników nerek dodatnich,

c) porównano nasilenie zmian anatomopatologicznych i histologicznych u nerek jedno-, dwu- i trzyplusowych, ubitych na skóry po miesiącu od ukończenia badań testem jodowym.

Analizę celowości dwukrotnego systematycznego testowania nerek przeprowadzono w oparciu o wyniki badań dwóch sezonów hodowlanych 1967—1968 i 1968—1969 na fermie „D”, liczącej około 1000 sztuk stada podstawowego, złożonego w 2/3 ze standardów i w 1/3 z odmian barwnych, pasteli i finnpalo. W każdym sezonie hodowlanym testowano norki

dwukrotnie; pierwsze badania przeprowadzono w końcu października, powtórnie badano w lutym norki pozostawione do hodowli w wyniku eliminacji październikowej. Łącznie przeprowadzono 6552 testów. Wyniki ujęto w tab. 1 i 2.

Jak wynika z zestawienia tab. 1 powtórne badanie w sezonie hodowlanym 1967—1968 zwiększyło procent nerek reagujących dodatnio, u standardów o 23,5% u odmian barwnych o 28,0%. W następnym sezonie hodowlanym zaznaczyło się wyraźne zmniejszenie ilości nerek reagujących dodatnio zarówno w I jak i II badaniu (tab. 2).

Ilość dodatnio reagujących standardów dwukrotnie testowanych zmniejszyła się w drugim sezonie hodowlanym o 26,4%, u odmian barwnych liczba ta była znacznie wyższa — stwierdzono o 48,9% mniej nerek reagujących dodatnio niż to miało miejsce w pierwszym sezonie.

Tab. 1. Zestawienie wyników badania testem jodowym na fermie „D” w 1967—1968 r.

Rok 1967—1968	Odmiana	Ilość bada- nych nerek	% ujem- nych	% +	% ++	% +++ i ++++	Razem % dodat- nych	Razem % dodat- nych I i II bada- niem
I badanie	standardy	1 271	56,2	10,5	7,6	26,4	43,8	67,3
II badanie	standardy	782	61,8	14,0	11,6	12,6	38,2	
II badanie zwiększyło wykrywalność o %				8,6	7,1	7,7	23,5	
I badanie	pastele	513	46,0	10,7	9,3	34,0	54,0	82,0
II badanie	i finnpalo	319	54,8	9,4	17,7	18,1	45,2	
II badanie zwiększyło wykrywalność o %				5,8	10,9	11,3	28,0	

Tab. 2. Zestawienie wyników badania testem jodowym na fermie „D” w 1968—1969 r.

Rok 1967—1968	Odmiana	Ilość bada- nych nerek	% ujem- nych	% +	% ++	% +++ i ++++	Razem % dodat- nych	Razem % dodat- nych I i II bada- niem
I badanie	standardy	1 792	64,8	5,8	7,1	24,6	37,0	40,9
II badanie	standardy	599	88,2	7,2	2,1	2,5	11,8	
II badanie zwiększyło wykrywalność o %				2,4	0,7	0,8	3,9	
I badanie	pastele	871	72,3	6,6	6,4	14,6	27,6	33,1
II badanie	i finnpalo	405	12,1	8,1	1,7	2,2	12,1	
II badanie zwiększyło wykrywalność o %				3,7	0,8	1,0	5,5	

Wyniki powtórnego badania nerek ujemnych ujęto w tab. 3. Testowano powtórnie 605 standardów i 202 nerek odmian barwnych w trzy miesiące po pierwszym badaniu. Jeszcze ponad 30% nerek reagowało dodatnio. Interesująco

Przeprowadzono sekcje oraz sporządzono preparaty histologiczne wątrób 206 standardów. Nie stwierdzono zmian anatomopatologicznych u 45,0% nerek, przy czym procent ujemnych sekcji był najwyższy u nerek jednoplusowych.

Tab. 3. Zestawienie wyników powtórnego badania terenu testem jodowym nerek na fermie „D” reagujących ujemnie w I badaniu

Bada- nie	Odmiana	Ogółem ilość nerek ujemn.	Razem dodatnich	% nerek +	% nerek ++	% nerek +++	% nerek ++++	Ogółem %
I	standardy	605	184	11,0	9,9	8,7	1,4	30,4
	pastele i finnpalo	202	75	10,4	14,3	9,9	2,4	37,1

wypadła kontrola stopnia zgodności powtórnego testowania nerek uprzednio dodatnich. Zbadano powtórnie 111 standardów jedno-, dwu-, trzy- i czteroplusowych. Wyniki ujęto w tab. 4.

Przy badaniu histologicznym wykrywalność zmian charakterystycznych była znacznie wyższa. Tylko u 13,5% nerek reagujących dodatnio w teście jodowym nie stwierdzono nacieków komórek plazmatycznych, przy czym u nerek

Tab. 4. Zestawienie wyników powtórnego badania testem jodowym nerek na fermie „D” reagujących dodatnio w I badaniu

Bada- nie	Odmiana	Ilość nerek +	Ilość nerek ++	Ilość nerek +++	Ilość nerek ++++	Razem dodatnich	% zgodności wyników u nerek ++	% zgodności wyników u nerek ++	% zgodności wyników u nerek +++	% zgodności wyników u nerek ++++	% zgodności wyników u nerek średnio
I	standardy	56	40	5	10	111	55,3	60,0	80,0	90,0	61,2
II	standardy	31	24	4	9	68					

Zgodność wyników uzyskano w 61,2%. Najślabiej zaznaczyła się niezgodność wyników u nerek jednoplusowych — tylko 55,3% nerek uprzednio dodatnich dało przy powtórnych badaniach wynik dodatni. U nerek trzy- i czteroplusowych zgodność była znacznie wyższa, sięgała 80,0 i 90,0%.

Porównanie wyników badania anatomopatologicznego i histologicznego nerek o różnym nasileniu odczynu jodowego ubitych i badanych po upływie miesiąca od testowania ujęto w tab. 5.

Tab. 5. Zestawienie wyników badań anatomopatologicznych i histologicznych nerek standardów reagujących dodatnio w teście jodowym

Test jodowy	Ogólna ilość nerek	% nerek z obrzę- kiem śle- dzionym	% nerek ze zmia- nami	% sekcji ujem- nych	% badań histolog. ujem- nych
+++	129	53,4	10,9	41,9	7,0
++	34	70,0	5,8	26,4	17,6
+	43	30,2	4,6	69,7	30,2
Razem:	206	51,6	8,7	45,1	13,5

reagujących na trzy plusy histologicznie ujemnych było zaledwie 7,0%, przy 30,2% dla jednoplusowych.

Wnioski

1. Dwukrotne badanie testem jodowym jest celowe, zwiększa wydawnie wykrywalność gamma-globulinemii u nerek, zaś systematyczne, powtarzane co roku badania i eliminacja nerek reagujących dodatnio prowadzi do uzdrowienia fermy.

2. Przeprowadzając badanie nerek przy pomocy testu jodowego należy się liczyć z fałszywie dodatnimi wynikami, zwłaszcza przy reakcjach słabo zaznaczonych, określanym jednym i dwoma plusami. Zawyżenie takie może objąć około 40,0% nerek badanych.

3. Wykrywalność zmian charakterystycznych dla choroby aleuckiej przy badaniu histologicznym przewyższa znacznie wykrywalność uzyskiwaną przy badaniach anatomopatologicznych. W pracy powyższej była ona trzykrotnie wyższa.

Adres autora: dr Jadwiga Steffen, Katowice, ul. Brynowska 27.